

Hospodářské noviny, 3.4.2006

MICHAELA ERBENOVÁ, ČLENKA BANKOVNÍ RADY ČNB:

M. Erbenová: Sjednocený finanční dohled již funguje

Opravdové výsledky integrace budou záležitostí několika let. Instituce by co nejdříve měly pocítit alespoň minimální dopady sloučení dohledu.

▪ **Ježek chce měnit bankovní radu ČNB**

Velký třesk, tak označuje Michaela Erbenová, členka bankovní rady ČNB, sestěhování všech dosavadních oddělených dohledů nad finančním trhem do centrální banky, které definitivně skončilo uplynulý víkend. Ode dneška začíná fungovat v ČNB jednotný finanční dohled. Ten tvoří tři sekce - bankovní regulace, dohled nad kapitýlovým trhem a dohled nad pojišťovnictvím. Celý tuzemský finanční trh teď v ČNB hlídá zhruba 240 lidí.

Erbenová, která měla logistiku celé akce na starosti, ale říká: "Vytvoření sjednoceného dohledu je práce na několik let. Jeho koncepce vznikne až za účasti našich nových kolegů."

HN: Největší riziko podobných spojení je pokles výkonnosti. Nedojde k oslabení dohledu?

Nevidím pro to důvod. Podařilo se nám dohodnout s drtivou většinou odborníků a středním managementem jak z Komise pro cenné papíry (KCP), tak i z dohledu na pojišťovny a penzijní fondy. Převzali jsme informační systémy a úspěšně otestovali jejich funkčnost na našich IT systémech. Bez problémů by mělo také fungovat propojení z našeho webu s webem KCP, který postupně začleníme do webu ČNB. A také je zajištěna potřebná vnější komunikace, například s pražskou burzou a RM-Systémem.

Myslím, že všechno by mělo fungovat dobře i proto, že v ČNB je dost lidí, kteří mohli využít zkušeností s akcí obdobného rozsahu v roce 2000. Tehdy se necelá tisícovka zaměstnanců centrály stěhovala do rekonstruované budovy.

HN: Jak sloučení dohledu pocítí jednotliví hráči trhu?

Opravdové výsledky integrace budou záležitostí několika let. Teď asi rok, dva strávíme také chlazením očekávání, že se něco hned dramaticky změní. Na druhou stranu máme snahu, aby instituce co nejdříve pocítily alespoň minimální dopady sloučení dohledu.

HN: Na čem by sloučení dohledu měly finanční instituce poznat nejdřív?

Chceme začít výkaznictvím. V tuto chvíli musí účastníci trhu stále ještě zasílat zákonem požadované informace na několik míst. Třeba takový penzijní fond. Dosud musel reportovat Ministerstvu financí, KCP a také ČNB. Samotné sestěhování dohledu to moc nezmění. Už jsme ale začali s přípravou nové struktury výkazů, která tyto duplicity odstraní. Během 3. čtvrtletí je chceme předložit k připomínkám účastníkům trhu. A od 1. ledna 2007 budou posílat každou informaci jen jednou a na jedno místo.

HN: Kde dál se může fúze dohledu rychle projevit?

Myslíme si, že bychom mohli pokročit v dohledu finančních skupin. Už v rámci výboru pro koordinaci dohledu nad finančním trhem jsme si vyměňovali informace s KCP a

Ministerstvem financí. Teď bude vzájemná komunikace o jednotlivých částech skupin snažší. Nabízí se například možnost společného plánu dohlídek na místě nebo vytvoření společných týmů různých dohledů pro dohlídky na místě.

Letos chceme začít i s revizí vyhlášek k existujícím zákonům, začít pracovat na doplnění chybějících norem a sjednocování požadavků všude tam, kde to bude možné. Typickým příkladem je licencování, dohled nad zprostředkovateli či posuzování bezúhonnosti a odborné způsobilosti osob ve vedení finančních subjektů. Požadavky bankovního dohledu a KCP se v tomto ohledu dosud liší. Jednoznačně se nabízí, aby se každá taková osoba posuzovala jen jednou a podle stejných parametrů. Perspektivně můžeme uvažovat o organizačním sjednocení licencování, jako to již dělá mnoho sloučených dohledů ve světě.

HN: Kdo ve sjednoceném dohledu bude rozhodovat například o udělení či odebrání licence pojišťovně, fondu nebo třeba obchodníku s cennými papíry?

Prvotně je rozhodnutí o přidělení nebo odebrání licence na řediteli dohledové sekce, pod kterou subjekt spadá. Teprve o rozkladu k této věci pak bude rozhodovat bankovní rada. Tři členové bankovní rady sice mají na starosti dohledové sekce, ale to nic nemění na tom, že jednotlivě v dohledu nemají žádnou výkonnou pravomoc. Tu mají buď ředitelé sekcí nebo bankovní rada jako celek.

HN: Proč budou vidět větší výsledky integrace až za delší dobu?

Protože k integraci dohledu nedojde sestěhováním na jedno místo. Integrace, to je o postupech, procesech, legislativě a o pohledu na finanční trh jako na celek. K tomu ale může dojít, až se lidé, kteří dohled nad jednotlivými oblastmi finančního trhu provádějí, začnou vážně zamýšlet nad možnými synergiami a začnou o tom mezi sebou mluvit. Koncepce integrovaného dohledu proto začne vznikat až s příchodem našich nových kolegů, aby se na ni mohli podílet a vzali ji za svou. Kromě toho pro nás bude velkou výzvou vytvořit společnou firemní kulturu. Nesmí dojít k tomu, aby se všechno přizpůsobovalo nam. Proto jsme ostatně zvolili sektorové uspořádání tří oblastí regulace až po úroveň bankovní rady. Každá sekce tak má v bankovní radě svůj hlas.

HN: V listopadu vám končí mandát. Chtěla byste v bankovní radě pokračovat?

Členství v bankovní radě je velmi zajímavá a různorodá práce, je to snem každého, kdo se zabývá makroekonomií. Bylo by navíc těžké odejít od rozdělané práce. Na druhou stranu ČNB není jediné místo, kde se jako ekonom můžu realizovat. Dovedu si představit, že to může být třeba v nějaké bance nebo na akademické půdě.

HN: Máte signály, že vás chce prezident Klaus znovu jmenovat?

To nemám. Otázky typu jestli bych chtěla pokračovat, nebo co bych chtěla dělat, dostávám asi jako každý, kdo v bankovní radě končí, od spousty lidí. Ale nevím, zda je k tomu vede osobní zájem nebo něco jiného.

Autor: Olga Skalková